Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حزب الله؛

د تأسيس موخې او اهداف

ليکوال: دکتور راغب السرجاني
ژباړه او لنډيز: محمد هاشم شاهين

د نړئوال معروف او مشهور عرب ليکوال په زړه پورې تحليلي او څېړنيزه ليکنه ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

اسلامي امت په داسي حساسو شرايطو کی راګير وو او دئ، چي شايد په تاريخ کي به د ارتداد تر فتنې وروسته له داسي ستونزمن حالت سره نه وي مخ شوی، هر نوی تنظيم چي جوړ شي د مسلمانانو ډېره تمه وي چي مم کن دغه خلک د نېکمرغۍ زېری ورسره راوړي، د امت د آزادۍ لپاره مؤثر ثابت شي او ناخوالو ته د پای ټکی کې ښودل شي، خو ورو ورو معلومه شي، چي هغه ګوند هم د نورو زیاترو ګوندونو په څېر د اسلامي امت د وحدت پر خلاف د دښمن يوه نوې دسيسه وي. له عثماني خلافت نه وروسته په سلګونو تنظيمونه جوړ شول خو يو هم د دې جوګه نه شو او يا دې ته پرې نښودل شو چي د اسلامي امت رهبري پر غاړه واخلي، ډېری تنظيمونه خ و يوازي تر خپلي سيمي او قومونو پوري محدود پاته شول، د داعش په نوم چي کومه نوې ډله په ۲۰۰۲م کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې رامنځته شوه، په ډېر سرعت سره ئې د سوريې او عراق ځيني ولايات فتح کړل، د ډېرى مسلمانانو هيلې او اميدونه راوپاريدل چې دغه به هغه خلک وي چې د مسلمانانو سويو آوازونو ته لبيک ووايي خو ورو ورو پوه ش ول چې نه! يو ځل بيا مسلمانان دوکه شوي دي، د حزب الله تنظيم هم د يو ډېر ستر حزب(ځواک) په شکل ک ې راڅرګند شو، په پيل کې ئې ظاهرا دښمني د اسلام له ازلي دښمن (اسرائيل) سره اعلان کړه، او تر يو حده بريالي هم ول، عام مسلمانان ډېر ورته خوشاله و د لبنانيانو پر ژبه خو بل نوم نه وو، خو ورو ورو د ايران مغ رضانه اهداف او پټ لاسونه څرګند شول چې د حزب الله له تأسيس نه په لبنان کې د دوی اصل مقصد د سُن يانو ټکول او په سيمه کې د يوه بل شيعي نظام جوړول وو، نه له يهودانو سره دښمني او د مظلومانو حمايت.

د سوريې تر جګړې نه مخکې لا ځيني عام مسلمانان په دې نه وو توانيدلي چې د حزب الله حقيقت درک کړي، د ېرو حسن نصرالله د نوموړي تنظيم مشر ته ډېر د قدر په سترګه کتل، تر داسي اندازې چې ډېرويو به ئې ويل چې دی د مسلمانانو خليفه دئ، خو ځينو بيا له پيله حتی له اسلام نه هم خارج بللی وو.

خو په حقايقو باندي د پوهېدلو لپاره بايد ځانونو ته د څو پوښتنو ځوابونه پيدا کړو ...

د دې حزب حقيقت څه دئ؟! د چا په لاس جوړ او تأسيس شو او د کومو اهدافو لپاره؟! آيا دا مو ديني وجيبه ده چې له دوی نه دفاع وکړو؟! او که له دوی نه د مسلمانانو د ژغورلو په هڅه کې شو؟! او که د ځينو مسلمانا نو په څېر خولې وتړو او له هر څه ويلو ډډه وکړو؟!

حزب الله څنګه رامنځته شو؟!

دې حزب د لومړي ځل لپاره له لبنان نه سر را اوچت کړ، لبنان يو داسي هيواد دی چې د نړۍ له ټولو هيوادون و نه جلا دئ، په دې لحاظ چې هلته ۱۸-قومونه ژوند کوي، د درجه بندۍ په لحاظ په لبنان کې درې ستر قوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونه آباد دي چي سنيان، شيعه ګان، او عيسائيان دي، خو نوري زياتي ډلي هم شته چي ځانونه مسلمانان بولي خو له اسلامه بالکل خارج دي.

په۱۹۲۰م کي چي کله فرانسويان لبنان ته راغلل دا هڅې ئي پيل کړې چي دلته قومي تعصباتو ته لمن ووهي، د ه مدې هدف د ترلاسه کولو لپاره ئي د سياسي قدرت ډېری ونډه عيسائيانو ته ورکړه، خو د لبنان تر آزادی ورو سته په ۱۹۴۳م کي د نوي اساسي قانون له مخي، د صدارت څوکی عيسائيانو، د لومړي وزارت څوکی سنيانو ا و پارلماني رياست په رسمي ډول د شيعه وو حق وګرځېدو، دا قانون تر ۱۹۵۹م پوري اجراء کېده البته تر دې د مه ټول حکومتي مرکزونه د مارونيانو(عيسايانو) په لاسونو کي وو.

د اوسنيو تحليلونو له مخي د لبنان د جمعيت ۲۷% سنيان، ۲۷% شيعه ګان او ۲۱% ماروني عيسايان تشکی لوي، چي تر دوی وروسته دُرزيان د ۵٪ لبناني نفوس تشکيلوي.

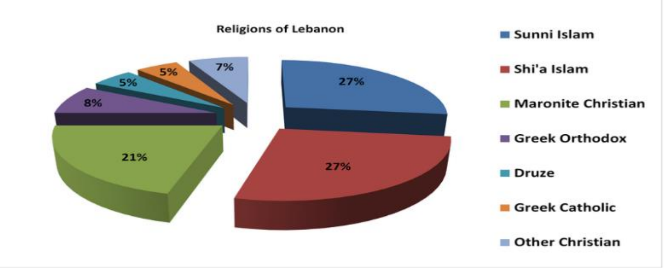

د حزب الله او اسرائيلو د جګړي حقيقت:

د حزب الله جګړه له اسرائيل سره دا خبره ښه واضحه کوي چي شيعه ګان نه د عقيدې، نه د جهاد في سبيل ا لله، او نه هم د فلسطين د آزادی لپاره له يهودانو سره جنګېدل بلکي د دوی مقصد دا وو چي په لبنان کي خپل تر کنټرول لاندي سيمي چا ته پرې نږدي، ځکه اسرائيلو لومړی پر هغو سيمو برید ترسره کړی وو چي د دوی تر تسلط او نفوذ لاندي وې، خو که همدغه حملې د سنيانو پر سيمه شوي وای دوی به هيڅکله د يهودانو خ لاف نه وو جنګېدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسی صدر او د حزب الله ریښې:

راځو د قصې اصل ته ...

سنيانو اوشيعه ګانو د لبنان د دولتي مراکزو نه لري(هغه مراکز چي د ماروني عيسايانو په واک کي ول او مارو نيان د فرانسې او ملګرو ملتونو له بشپړ حمايت نه هم برخمن ول) له يو بل سره ډېر ښه ژوند کاوه، خو په آخ ر کي دواړه لوري د خپل هويت د څرګندولو لپاره راپورته شول.

دا داسي وخت وو چي سنيان د عربي دولتونو د حاکمانو له پراخ حمايت نه برخمن شوي ول، مشران ئې درلود ل، خو بل طرف ته په ۱۹۵۹م کي د لومړي ځل لپاره يو با نفوذه مشر چي "موسی صدر" نومېده د لبنان پر ځ مکه قدم کېښود، شيعه هم سمدستي ورپسې روان شول.

موسی صدر په ۱۹۲۸م کي د ايران په قُم ښار کي زېږېدلی وو، په همغه ښار کي ئې د شيعي مذهب زدکړې ترسر ه کړې، خو په ۱۹۵۹م کي لبنان ته راغی او هملته هستوګن شو.

موسی صدر د دوو اهدافو لپاره لبنان ته راغی:

لومړی هدف: دی د يوه شيعي ستېټ يا شيعي نظام د جوړولو لپاره لبنان ته راغلی وو، د ده هدف وو چي د شی عه مذهب د ټولو خرافاتو باوجود بايد د لبنان اساسي قانون جعفري فقه وګرځول شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې باید خبر شو چې د لبنان شیعه ګان هسې په نوم شیعه ول دوی حتی د خپل مذهب نه هم خبر نه ول.

دوهم هدف: چې موسی صدر ئې لبنان ته راوستی دا وو چې لبناني شیعه ډېر شتمن ول، دوی د خپلې شتمنۍ ۲۰٪ یا خُمس مراجعو ته ورکول؛ یعني هر قسم مراجع چې د دوی به خوښ ول، او په هغه خُمس کې به ئې ځان ته د هر قسم تصرف جواز ورکاوه، صدر همدغې ګټې ته غلی وو.

د شیعي نظام جوړولو لپاره برنامه ریزي:

موسی صدر د شیعی حکومت د جوړولو لپاره لبنان ته رالیږل شوی وو، دی ځکه د دې هدف لپاره انتخاب شو ی وو چې ایراني الاصله وو، د ایران اهدافو ته ژمن وو او د خیانت وېره ئې نه وه. او بل دا چې د نورو اخندانو خ لاف ده له فارسي سره سره په عربي هم ښه خبرې کولای شوې، د ده د انتخاب یو بل لامل دا هم وو چې ده د خ میني(د ایراني انقلاب مشر چې فرانسویانو تر انقلاب وروسته په خپله شخصي طیاره کې ایران ته راوستو، د د ه په کتابونو کې د مؤمنانو مور حضرت عائشهٔ صدیقه رض ته ډېر سپکاوی شوی دئ.ژباړن)سره ډېر ښه روا بط درلودل، د دې ټولو باوجود د خمیني زوی(احمد) د موسی صدر د خور د لور سره واده کړی وو، موسی ص در بیا د خمیني له لمسۍ سره واده کړی وو، او بل لور ته مصطفی خمیني د موسی صدر له نږدې ملګرو او دوس تانو څخه وو.

موسی صدر سمدستي د لبنان هغه سیمي ته کوچ وکړ چې اکثریت ئې د شیعه ګانو وو، ده خپل کارونه پیل کړل ، پرته له دې چې مذهبي دعوت پیل کړي، په پیل کې ئې خدماتي کارونه پیل کړل، شفاخانې، له غریبانو سره م رستي و شیعي مدارس ئې تأسیس کړل، د لبنان فوځ او دولت ډېر کمزوري وو ځکه ئې له ده نه د خدماتو د مر جع پوښتنه نه شوه کولای، موسی صدر داسي شخص وو چې له هر چا سره ئې نیک روابط ساتل، تر څو خپ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل اصل هدف ته ورسېږي، دی په دې ښه پوهيده چې د ده اصل رقيبان سنيان دي، له عيسايانو سره دی څه نا څه جوړ جاړی کولای شي خو له سنيانو سره کله هم نه!! دا خبره د يادونې وړ ده چې هغه وخت لبناني سنيا ن دين ته بالکل نه ول متوجه، له فکري لحاظه ځيني سوسياليستان شوي ول او ځيني بيا سيکولر شوي وو.

موسی صدر ځان عيسايانو ته ډېر نږدې کړ، لکه څنګه چې دا واضحه خبره ده چې شيعيزم يوازې د اسلام له ا وصولو سره د ټکر لپاره جوړ شوی، د دوی اصل هدف د اسلام د ريښتني قصې ردول دي، د اصحابو رض ردو ل، د اسلامی نظام د عملی ژوند نه کرکه پيدا کول، خلاصه دوی د سني مذهب ټول تاريخ ردوي، د دوی په وينا تر اوسه اسلامي حکومت نه دی قايم شوی. العياذ بالله

موسی صدر هغه وخت د "شارل حلو" د لبنان عيسايي جمهور رييس ملاقات ته ورغی، خو د مسلمانانو د اتح اد په پلمه د سنيانو رهبرانو ته نه ولاړو او نه ئې څه اهميت ورکړ، شارل حلو پوه شو چې موسی صدر له سنيانو نه کرکه لري ځکه ئې ده ته غېږه پرانيستله، حتی په ۱۹۶۷م کې ئې د موسی صدر د حمايت لپاره له "م جلس اعلای اسلامي شيعه" سره توافق وکړ، تر څو دوی د لبناني شيعه وو نماينده ګان واوسي، حتی شارل ح لو د اساسي قانون د مادې پر خلاف دوی ته اجازه ورکړه چې د دوی د تنظيم ستر مراجع دي په ايران او عراق کې وي.

دا تنظيم په کال ۱۹۶۹م کې تاسيس شو او صدر يې مشري پر غاړه واخيستله او يو کال وروسته نوموړی تنظ يم د حکومت له لوری په رسميت وپېژندل شو او لس ميليونه ډالر ئې د بوديجې لپاره ورته تصويب کړل.

موسی صدر امريکايان هم پرې نښودل، هغوی ته ئې وويل چې دی په شيعه ځوانانو کې د سوسياليزم مخه نی سي، له امريکايانو سره د ده رابطه تر داسې ځايه ورسېدله چې د خميني ځينی پلويانو پر ده انتقاد وکړ، ځکه خميني د امريکا سر سرخت مخالف وو، امريکا بيا د ايران د شړل شوي شاه رضا شاه پهلوي پلويان ول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو یو دم د لبنان په جنوب کې نوي تغیيرات رامنځته شول چې دا تغیيرات نو د موسی صدر د غوښتنو خلاف وو، په ۱۹۷۰م کې فلسطیني مهاجرین په اُردن کې د قتل عام ښکار شول، چې نوموړې پېښه د تور دسمبر په نوم شهرت لري، خو د الفتح د تنظیم په رهبری فلسطیني مهاجرین د لبنان جنوب ته منتقل شول، او دا د هغه څه خلاف ول چې شیعه وو غوښتل، ځکه فلسطینیان سنیان ول، همدا مهاجرین په لبنان کې د شیعي حکومت د تأسیس په وړاندې خنډ جوړېدلای شول، که څه هم د الفتح تنظیم سوسیالیستی او سیکولر حزب وو او له اسلامي تعلیماتو سره ئې هیڅ اړیکه نه وه.

موسی صدر د الفتح له تنظیم سره هغه وخت ځکه روابط خراب نه کړل چې ده غوښتل حزب الفتح د شیعه وو ځوانانو ته نظامي زدکړې ورکړي، تر څو ورسته دی وکولای شي چې یو نظامي شیعي تنظیم جوړ کړي، د الفتح تنظیم هم د کمونستانو تر څنګ د یو بل حامی په لټه کې وو، نو ځکه هم د دوی تر منځ څه مشکل واقع ته نه شو.

حافظ الاسد د سورېې "دیکتاتور" جمهور ریس:

په ۱۹۷۱م کې جنرال حافظ الأسد په سوریه کې واک ته ورسېدی، حافظ الاسد د نصیري علویانو له طائفې نه وو، دا ډله که څه هم د سیاسی سرشمېرنې له لحاظه مسلمانه ګڼل کیږي، خو د عقایدو له نظره ډېر زیات خرافات او شرکیات کوي، دوی حضرت علی رضی الله عنه د الوهیت مقام ته رسوي، العیاذ بالله، نو ځکه ئې مسلمانان نه شو بللای.

خو د دغه حقیقت باوجود موسی صدر فورا د حافظ الاسد په اړه فتوی جاري کړه، چې اسد ریښتینی مسلمان دئ، ده په خپله نوې فتوی کی مُشرک علویان شیعه وبلل! تر دې مخکې شیعي اخندانو پر علویانو د کفر فتوی ورکړې وه، د ده همدغه باطله فتوی د دې سبب شوه چې حافظ الاسد له ده سره روابط فعال کړي، هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې موسی صدر د ایراني اخندي دولت او اسد تر منځ رابطه جوړه کړه، حافظ الاسد مخکې د اخندانو پر خل اف د رضا شاه پهلوی پلوي کوله خو وروسته ئې ځان د اخندانو توري چپنی ته وغورځاوه.

موسی صدر ته یوازی د شیعې نظام(ستېټ) جوړول مهم ول، هغه د کفر او اسلام غم نه کاوه، هر بانفوذه لاد ېنې به ئې شیعه باله، له خمیني سره سره ئې د مسیحیانو، امریکایانو، سوري علویانو او حتی د الفتح له (تش په نوم) سني سیکولر تنظیم سره چې د سنیانو له ډلی نه بلل کېدی لاس یو کړ.

په جولای ۱۹۷۵م کی ئې یوه نظامي څانګه د "أفواج المقاومة اللبنانیه" په نوم جوړه کړه، چې مختصرا "امل" بلل کېده، رهبري ئې هم ده په غاړه واخیسته.

خو وخت لا نه وو تېر شوی چې ده فلسطینیانو ته شا ور وګرځوله، په ډېر شدت سره ئې د لبنان له جنوب نه د سني فلسطینانو وتل وغوښتل، ډېر ژر به وویئ چې ده څرنګه له ۱۹۸۵م نه نیولې بیا تر ۱۹۸۸م پوري د فل سطینیانو خلاف ظلم او تشدد پیل کړ.

تر دې وروسته لبنان د پردیو د لاسوهنو په مټ په ۱۹۷۵م کی په داخلي جګړو کې راښکېل شو، چې د وجوهات و د څېړلو لپاره ئې مستقل بحث ته اړتیا شته.

موسی صدر او ډېر دښمنان یې، بالاخره موسی صدر تری تم(ورک) شو:

د موسی صدر په توسط د "مجلس اعلای شیعه" او "حزب امل" افواج المقاومة اللبنانیة" تر جوړېدلو وروس ته هغه په یو داسې ځواک بدل شوی وو چې نه باید په کمه سترګه ورته کتل شوي وای، نو ځکه ئې هم ډېری

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک په اړه حساس شول. هغه هیڅکله خپل واک نه مخفي کاوه بلکي تل به ئې په زغرده ویل که مې غوښتني و نه منل شي، نو له خپلو ملګرو سره به د مالدارو خلکو پر مانیو هجوم ور وړم. هغه کله کله د خمیني پر ځینو کارونو انتقاد پیل کړ ځکه ده د خپل مقصد د حصول په لار کي هر څه جایز بلل.

کله کله به ئې پرته له دې چي سیاست ئې د ایران له لوري سانسور شي، له نورو جهاني هیوادونو سره اړیکي پ راخولې، خمیني یو ځل ځکه ډېر ورته په غصه شو چي دی ایران ته ولاړو او مخامخ ئې د "محمد رضا شاه" س ره ولیدل تر څو هغه دولس اخندان چي د رضا شاه قاضیانو ئې د اعدام حکم صادر کړی وو راخلاص کړي.

دا کار ظاهراً د خمیني له تګلارې خلاف وو، خو وروسته یو دم د موسی صدر او سورېي تر منځ اړیکې ترینګلي شوې چي دلیل ئې دا وو چي سوریه په ۱۹۷۷م کال کي اسرائیلو ته د سادات له سفر وروسته، د همسایه ګانو او امریکا تر سخت فشار لاندي راغله، سورېي تمه درلوده چي لبنان به ئې زورور حمایت وکړي، ځکه د سوري ې فوځ په لبنان کې موجود وو.

حافظ الاسد د موسی صدر نه غوښتل چي د سورېي پرته نه باید له بل چا سره تړون ولري، خو صدر بیا پر ا سد ځکه بې باوره وو چي حالات د اسد په خلاف ډېر حساس ول، نو ځکه ئې د سورېي د ملګریتوب خلاف له نورو عربي هیوادونو سره اړیکي پراخي کړلې، په همدې وخت کي موسی صدر "کویټ" او "الجزائر" ته سفرونه وکړل او بیا په اګست ۱۹۷۸م کي "لېبیا" ته ولاړو، خو هلته یو عجیب کار وشو، لېبیا اعلان وکړ، چي په ۲۵ اګ ست ۱۹۷۸م کي موسی صدر له لېبیا نه ووتی، خو له هغه وروسته موسی صدر د نړۍ په هیڅ ګوټ کې ونه لید ل شو !!!

قصه واقعاً هم ډېره حیرانوونکې وه، موسی صدر ماشوم نه وو چي له هوایي میدان نه دي ورک شي، عام انسا ن هم نه وو چي کوم هیواد ته ولاړ شي او د هغه هیواد واکمنان دي ترې بې خبره وي، خو دا ښکاره خبره ده چي بومړی نیول شوی او بیا وژل شوی دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسی صدر ډېر زيات دښمنان درلودل چي د ده د ترور ارمان ئې درلودو، د دوی په رأس کي ايراني انقلابي اخن دان ول، ځکه په آخر کي موسی صدر دوی ته خنډ جوړولای شو، او يا بالاخره دوی د صدر له بغاوت نه وېرېد ل، هغه کسان ئې هم دښمنان ول چي نه ئې غوښتل صدر له خميني سره په قدرت او واک کي شريک شي، ځ که صدر د شيعه وو لپاره تر خميني کم نه وو، په آخر کي له سوريې نه مخالفت هم کېدلای شي ده ته ضرر ر سولی وي خو لېبيا ځکه نه شو ملامتولی چي به انقلابينو سره ئې خواخوږي درلوده، په لبنان کي هم د ده زيات دښمنان ول، خو د صدر ورکېدل د هټلر د مرګ په څېر يوه پېچلې معما شوه، هيڅ سياستمدار ئې په اړه قطعي فيصلې ته ونه رسيدو.

يو کال وروسته به ايراني انقلاب بريالی کېږي، رضا شاه به له واکه لري کېږي، څلور کلونه وروسته به اسرائيلي پوځ د لبنان جنوبي سيمه اشغالوي، د دې هر څه په مقابل کي بايد حزب الله ثابت پاته شي، تر څو د موسی صدر ايرانی پروژه ناکامه نه شي، خو دا پروژه څرنګه بريالۍ شوه؟! د آمل اردو په کوم سرنوشت اخته شوه؟! د شيعه وو پالېسي د لبنان په جنوب کي د فلسطيني مهاجرينو په اړه څه وه؟! د حسن نصر الله ستوری څنګه وځلېدو؟! حسن نصر په حقيقت کي څوک دئ؟! فکار او عقايد ئې څه دي؟!

دا بېل بحث دئ، مخته به روښانه شي، ان شاء الله

د ايران په اړه د عباس موسوي او حسن نصر الله ستراتېژي:

په دغه حساسو او سختو شرائطو کي دوه کسان ول چي په نجف کي ئې د شيعه وو عقائد او علوم لوستي وو، دوی لبنان ته راوګرځېدل، دا دوه نفره چي د موسی صدر د مذهبي اصولو په ساتلو کي تر ټولو مخکښ ول، عباس موسوي او حسن نصر الله وو، دوی دواړه په ډېر تلوار سره په حزب الله کي شامل شوه او د امل په نظام

(c) ketabton.com: The Digital Library

ي ځانګه کي ئې ډېر حساس پوستونه په برخه شول، په داسي حال کي چي هغه وخت د حسن نصر الله عمر ب
س ١٨ اتلس کاله وو، نو ښکاره ده چي دا هر څه د ايران په توسط ترسره کېدل نو ويلای شو چي د موسی صد
ر ترور هم د ايران توطئه وه.

په ١٩٧٩م کي د ايران اخندي انقلاب بريالی شو، رضا شاه له ايرانه کوچ وکړ، خميني د فرانسويانو په طياره ک
ي له پاريس نه تهران ته راوستل شو، او د ايران د واک پر ګدی کښېنول شو، ده خپل ټول رقيبان له ځانه لر
ي کړل، ټول هغه خلک چي د ده د انقلاب د بريا لپاره ئې هڅی کړي وې له صحنې نه په يو او بل نوم ګوښه کړل
شول چي په هغوی کي ايراني سنيان هم شامل ول، ده له سنيانو سره د هغوی د حقوقو وعده کړې وه، خو پر
ټول واک ئې قبضه وکړه، ايرانيانو ګومان کاوه چي د انقلاب تر بريا وروسته به دی قُم ته ولاړ شي او واک به بل
منتخب کس ته پرېږدي، خو د څوکۍ شوق او خوند خميني ته د قُم د تګ اجازه ورنه کړه بلکي په تهران کي پاته
شو.

کوم وخت چي ايران آرام شو، خمينی د عراق او لبنان په لور متوجه شو، ځکه دا دواړه سيمی يوازيني ځايونه
ول چي هلته له ايران پرته تر ټولو زيات شيعه ګان مېشت ول، خو په عراق کي د ده لپاره اوضاع ډېره خطرناک
ه او بحراني وه، صدام حسين هر څه په اوسپنيز مُټ کي مضبوط نيولي وو او خميني ١۴کاله هلته پاته شوی
هم وو، هغه ته د صدام قوت او غصه ښه معلومه وه، خو د ١۴کلونو تېرولو وروسته خميني مجبور شوی وو
چي پاريس ته کډه په شا کړي، دی ډېر ښه پوهېده چي شيعي ډلي هيڅکله نه شي کولای د صدام په موجوديت
کي نظام ته تغيير ورکړي، په همدې دليل دی عراق ته د اته کلني جګړي لپاره ننوت، خو د خرم شهر له بيا نيو
لو وروسته هم د جګړي ختمولو ته تيار نه شو او د ۵٩٨ فرمان يا تړون تر لاسليک وروسته هم د يو کال لپاره
وجنګېدی.

خو په لبنان کی بيا يوازی يوې ډلي د ده پلان پر مخ بيولی شو، هلته شيعه ګان آزاد ول. د ده لپاره واحد کار دا و
و چي هلته د ايران ګټو ته يو وفادار شخص ولېږدوي، خميني د دې عملياتو لپاره همدا خپل دوه مريدان نصرا
لله او موسوي ولېږل، خو د امل مشري لا هم د "نبيه بري" سيکولر په لاس کي وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالاخره په ۱۹۸۱م کی څلورم کنفرانس په دې اړه جوړ شو تر څو دوی خپلمنځي اختلافات ختم کړي، چې په ه
مدې خاطر ئې "نبیه بري" د امل پر مشری او عباس موسوي ئې د ده معاون وټاکه، د لبنان په جنوب کې دا د ا
یران لپاره ډېره ستره بریا او لاسته راوړنه وه.

د لبنان پر جنوبي سیمه د صهیونیستانو تېری او د شیعي تنظیمونو دریځ:

د جون د میاشتې په ۶ تاریخ د ۱۹۸۲م کال داسې څه پېښه وشوه چې هیچا ئې هیله او انتظار نه درلودو، په نا
څاپي شکل سره اسرائیلو د لبنان مکمله جنوبي سیمه اشغال کړه او حتی تر بیروته پوري ورسېدل، د صهیو
نیستانو ظاهراً دا هدف وو چې یاسر عرفات، الفتح تنظیم او د نورو مسلحو ګوندونو افراد له لبنان نه وباس
ي، اسرائیلیانو او لبناني نصاراو په ګډه د فلسطینیانو د ویستلو لپاره هلې ځلې پیل کړې، په دې جګړه کې ډېر
فلسطینیان د دوی په لاسونو ووژل شول، چې مهمه پېښه ئې د صبرا او شاتیلا وه چې په دې پېښه کې درې زره
فلسطینیان قتل عام شول او صهیونیستان او مارونیان په دې وتوانېدل چې فلسطینیان د بېروت او جنوبي ل
بنان نه وباسي.

دا پېښه د لبناني شیعه وو په ګټه وه، دوی له ډېري مودې نه د فلسطیني مهاجرینو د وتلو په هڅه کې وو، تر څ
و جنوبي لبنان د دوی د آزادۍ لپاره خالي وي او وروسته له همدې سیمي نه د شیعي دولت د جوړولو غږ اوچت
کړي، خو صهیونیستانو د فلسطینیانو د ویستلو وروسته خپلې قرارګاوی خوشی نه کړې، بلکي د لبنان اشغال
ته ئې دوام ورکړ. همدا دلیل شو چې شیعه تنظیم "حزب الله" د اسرائیلو پر خلاف وسله وال مقاومت پیل کړ
ي، نو ځکه ویلای شو چې د دوی هدف اسلام نه بلکي د یوه شیعي دولت جوړول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حسن نصر الله د ستوري ځلېدل:

ډېری مسلمانان پرته له دې چې تحقیق وکړي، په دغسې سترو مسائلو کې له انساني عاطفې او ترحم نه کار اخ لي او یو ستر جرم/جنایت ته د اشتباه او تېروتني په سترګه ګوري، هیڅ د حقیقت په روښانولو باندې ځان نه ستړی کوي، چې د دې کار پایله د ده خپله تېروتنه او اشتباه وي او په پای کې چې کله په مصیبت اخته شي، بیا له پښیمانۍ پرته بل څه لاس ته نه ورځي.

موسی صدر چې د قم او نجف نه لبنان ته را ستون شو نو وروسته ئې ټول شیعه ګان په یو ځای را غونډ کړل ، داسې منسجمه ټولنه ئې ترې جوړه کړه چې په راتلونکې وخت کې د یو مستقل حکومت جوړولو وړتیا ولري، صدر د مجلس اعلای شیعیان له جوړولو وروسته له نظامي اړخ نه غافل نه شو بلکې د "امل" فوځي څانګه ئ ې هم تأسیس کړه، له مسیحیانو سره ئې قوي روابط وپالل، خو دی د واک زیاتېدلو وروسته له خپلو حامیان و او بادارانو سره په ټکر کې راغی، ځکه ده ته یوازې د هغوی حمایت کافي نه و، خو اخندانو بیا د ده آزادي نه غوښتله. د ده او اسد اختلاف هم یو د دغو دلایلو نه وو.

لبناني شیعه وو تر ده وروسته د ده د خلا ډکولو لپاره "عبدالامیر قبلان" چې د ده په ژوند کې د نوموړي تنظیم نائب وو د یاد تنظیم مشر وټاکه، په داسې حال کې چې د ده ځای لا خالي پاته وو، وروسته دوی د لبنان یوه "ش یعه عالم" محمد حسین نصرالله ته ورسېدل، دا داسې وخت و چې د دوی نظامي څانګه په مکمله توګه بحران ي شوې وه، د دې ډلې غړي پر دوو برخو وېشل شوي وو.

لومړۍ ډلې(سیکولرو شیعه ګانو) غوښتل چې دا تنظیم پرته له مذهبي قواعدو(اثنی عشری) اداره کړي او نه د ي د لبنان د باندې له کومو دیني اړخونو سره اړیکي ساتي، چې د دې ډلې مشري(نبیه بري) کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دوهمي ډلې(ایران پلوه شیعه ګانو) غوښتل همغه د موسی صدر تګلاره باید جاري وساتل شي، او یو شیعي حکومت رامنځته کړای شي، دوی غوښتل چي د امل نظامي څانګه دي له ایراني انقلاب سره نښتې وي، خو د دوی مشکل دا وو چي دوی مشر نه درلودو.

ایراني حکومت هم د دوهم موقف حامي وو، هغوی یوازي د موسی صدر نه پوزي ته راغلي ول، د صدر د ترې تم (ترور) کېدلو وروسته د دوی مشکل حل شوی وو نو ځکه ئې حسن نصرالله ته فرصت او چانس برابر کړ چي د حزب الله واک منحصر کړي، نصر الله تر موسی صدر ایران ته ډېر وفادار پاته شو. وخت ثابته کړه چي ا یران په لبنان کي خپل سازشونه تر یو حده بریا ته نږدې کړل.

اوس د حسن نصر الله په فتوی د ورځي په لسګونو شیعي ځوانان په سوریه او یمن کي جنګېږي او وژل کېږي، دی او خامنه ای په ګډه د خمیني سازشي پلان تطبیق کوي، د دوی ستر اهداف دا دي چي څنګه عرب هیوادو نه نا امنه کړي او بیا هلته وړوکي شیعي اقلیتونه د نظام سر ته پورته کړي، ایران نن په سیمه کي د یوه بدکرد ار همسایه رول لوبوي، د افغانستان، پاکستان، عراق او یمن شیعي اقلیتونو نه د پیسو او ایراني تابعیت په لالچ کي ځوانان د جګړو لپاره روزي، د فاطمیون ګوند تر شعار لاندي د دوی په زرګونو اجیر ځواکونه په سور یې او یمن کي جنګېږي، د ځینو ایراني لیکوالانو دا جمله چي "جنګ قادسیه هنوز هم ادامه دارد" د حال په ژبه ډېر څه بیانوي.

وما علینا الا البلاغ

۲۵-ډسمبر-۲۰۱۶م

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library